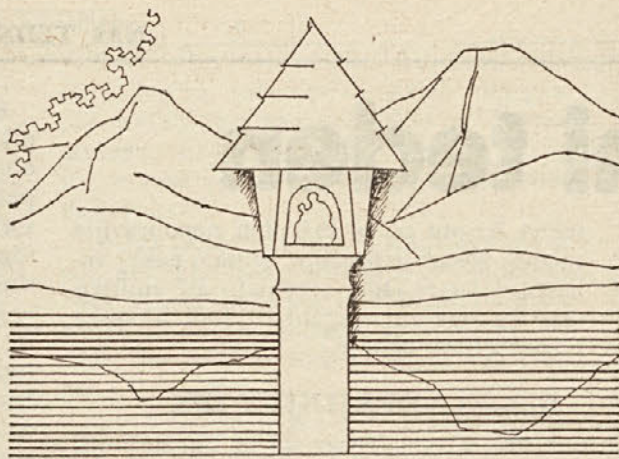

NAS TEDNIK

KULTURNO
POLITIČNO
GLASILO

Poštni urad: 9020 Celovec — Verlagspostamt: 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt

P. b. b.

LETO XIX / ŠTEVILKA 33

CELOVEC, DNE 17. AVGUSTA 1967

CENA 2.— ŠILINGA

Dinamit

Po vsej priliki se plamen sovraštva med Italijo in Avstrijo v tem vročem, a v zadnjih dneh vendarle že nekoliko ohlajenem poletju ne da zatreti. Odkar je eksplodiralo v Porze-zarezi razstrelivo in zahtevalo nedolžne človeške žrtve, se je nabralo tudi v meddržavni politični atmosferi med obema državama sosedama dosti dinamita. To ne prihaja le do izraza v tem, da se letos nobeden izmed avstrijskih politikov ne hladi na italijanski morski obali, ampak tudi v znanih politično-gospodarskih ukrepih italijanske vlade. Medtem ko je Rim že pred tedni izrekel svoj veto za približevalne avstrijske težnje v Evropsko gospodarsko skupnost, je pred nedavnim odpovedal svojo udeležbo pri mednarodno pomembnem Dunajskem jesenskem velesojmu. Ko je podkancler Bock, ki je že pred leti in kot prvi v Avstrijski ljudski stranki zastopal močno EWG-jevsko linijo, proti taki povezavi južnotirolskega političnega terorja in avstrijskega gospodarskega aranžmana ostro protestiral, so rimski vladni krogi pripomnili, da so bili od vsega začetka rezervirani v tem vprašanju.

Vsekakor pa je zanimivo, da italijanska pokrajina Furlanija-Juljska Benečija svoje udeležbe pri avstrijskem lesnem sejmu v Celovcu ni stornirala — nasprotno: svojo pripravljenost sodelovanja je dokumentirala z novim paviljonom in pretehtanimi izjavami pri tiskovnih konferencah. Znano je, da je centrala v Rimu pred nekaj tedni preprečila udeležbo furlanske delegacije pri Interalp-zborovanju v Porečah ob Vrbskem jezeru. O problemu turske avtoceste iz Salzburga do Beljaka so se tedaj posvetovali samo Avstrijci, Slovenci in Nemci, Italijanski centralizem je tako onemogočil stvaren pogovor. Tembolj preseneča udeležba sosedne italijanske pokrajine na lesnem velesojmu. Rim je gotovo uvidel, da bi manjkala bojkotu k o r o š k e g a velesojma vsaka logika, če hoče protestirati proti terorizmu pri d u n a j s k i vladi.

O politični treznosti takih ukrepov, za katerimi stoji predvsem zunanji minister Amintore Fanfani, se da debatirati! Dejstvo je in ostane, da je avstrijska južnotirolska politika na mrtvi točki. Opustni grehi, ki ne gredo samo na račun monokolorne, ampak tudi že koalicijske vlade, so bili in so preveliki. Če daš tistim raznim Burgerjem, ki so dosegli v Gradcu in Linzu v sodnijskih obravnavah moralne zmage in s tem vžigalice za nov dinamit, potem še priliko, da se hvalijo v avstrijski televiziji, se ne smeš čuditi, da ubira sosednja Italija sicer napačna, a vendarle učinkovita pota. Ureditev treh točk je našel bivši glavni urednik dunajske Arbeiterzeitung Franz Kreuzer pred nedavnim v političnem komentarju avstrijske televizije: učinkovitejšo kontrolo meje nego je to možno z vojaščino, učinkovitejšo dejavnost avstrijske policije pri zasledovanju Burgerjevkega kroga, čimprejšnjo zakonodajno podlago za to, da se je sodni škandal v Linzu (oprostitev dr. Burgerja in tovarišev) ne pripeti na novo. Z vso jasnostjo bi radi dodali: potrebna je pravtako čimprejšnja in pravična ureditev notranjeavstrijskih manjšinskih vprašanj. Avstrijska državna pogodba, ki je mednarodna, ni dosti mlajša kot bilateralni Gruber-De Gasperi-sporazum. Odločno stojimo za zahtevami Južnih Tirolcev, odločno pa zahtevamo tudi zase izpolnitev pogodbeno zajamčenih pravic. Pravtako odločno pa zavračamo vsakovrstni politični teror. Da Italijani delno neurejene avstrijske manjšinske zadeve ne spravljajo pogosto v diskusijo, je razumljivo. V Trstu in Gorici imajo sami slovenske manjšine, ki niso docela zadovoljne, da o beneških Slovencih, ki nimajo nobenih narodnostnih pravic, ne govorimo.

Peklenski stroji v Trentu

V vsakem je bilo po tri kilograme razstreliva — Tri enake škatle tritola so našli v nekem vrtu v bližini deželne palače

V deželni palači v Trentu na Trgu Dante so v ponedeljek našli tri peklenske stroje, sestavljene iz tritola. Vsak je vseboval 3 kg razstreliva in je bil povezan z budilko, ki naj bi jo pognala baterija. Peklenske stroje je odkril uslužbenec, ki čisti palačo. Opazil je namreč tri zaboje v cementni kadi, ki so bili pokriti z vrečo, ki je imela napis nekega podjetja, katero prodaja pralne praške. Ko je privzdignil vrečo, je opazil, da so bile škatle povezane z baterijami, te pa z urami. O tem je takoj obvestil karabinerje, ki so v službi v palači. Ti so takoj zaprli vse dohode v bližnjih ulicah. Ugotovili so, da je šlo za enake peklenske stroje, kakršne so položili teroristi v planinski koči Venna na italijansko-avstrijski meji.

Če ne bi odkrili peklenskih strojev, bi zletelo v zrak vsaj eno krilo palače.

Tritol je bil v pločevinastih škatlah, kakršne uporablja avstrijska vojska. Baterije in sprožilci pa so bili nemškega izdelka. Peklenski stroj bi se bil moral razpočiti ob 21. uri, ostala dva pa po četrte ure drug za drugim.

Iz tega sklepajo, da so bili atentatorji prisiljeni zaradi kake nepričakovane okoliščine odvreči razstrelivo. Kraj, kjer so našli razstrelivo, namreč ne predstavlja enega izmed običajnih ciljev teroristov. Gre namreč za zasebno hišo, last nekega bivšega komunističnega parlamentarca. Kasneje je neki meščan sporočil, da je njegov sin našel v vrtu uro in baterijo, za katero so ugotovili, da je enaka kakor tiste v deželni palači.

V zvezi z eksplozijo, do katere je prišlo v soboto na postaji Franzensfeste, poročajo, da so spravili poškodovani vagon na mrtvi tir, kjer ga stražijo železničarski policisti. Tovorni vlak pa so odpeljali v Brescia, kamor je bil namenjen. Doslej niso našli ostankov peklenskega stroja, ki se je razpočil v vagonu.

ČSR je zaostрила kontrolo ob meji

Straža ob meji se je zadnji čas na Češko-slovaškem spet pomnožila. Pri vseh obmejnih prehodih na Češko-slovaškem so v torek zaostрили kontrolo. Baje so tudi zamenjali dosedanje vojake z »zanesljivejšimi«. Vzrok je bil menda beg osmeroglave družine v nedeljo zvečer. Pri Gmündu je v nedeljo zvečer bežala neka družina čez mejo na avstrijsko stran. Čehoslovaški vojaki so začeli streljati in so ranihi dvanajstletnega fanta, ki so ga nato ujeli. Sedem članov družine je srečno prispelo čez mejo, čeravno so graničarji streljali tudi na avstrijsko stran. Družina je zaprosila za politični azil.

Dunajski poslanec umrl v Varšavi

Priznani avstrijski socialni politik dr. Karl Kummer je v torek pri otvoritvi ZN-seminarja v Varšavi podlegel srčnemu napadu. S poslancem dr. Karla Kummerja je avstrijski narodni svet izgubil v najkrajši dobi dva najizvrstnejša socialna politika, potem ko se je Rosa Weber ponesrečila 24. julija na Velikem Kleku.

Potem ko je zvezni predsednik dr. h. c. Franc Jonas otvoril 16. Celovski velesojem — Avstrijski lesni velesojem 1967, je napravil majhen »pohod« po razstavišču. Zvezni predsednik se ni zadovoljil samo z rokovanjem in besedičenjem; čez vsako posamezno stvar se je dal podrobno poučiti. Na sliki: Franc Jonas, desno od njegovega Sima.

Poročamo s Celovškega velesojma

Letos je bila petič delovna seja evropskih lesnih strokovnih žurnalistov (novinarjev), ki se je končala 11. avgusta s predavanji. Podpredsednik Avstrijskega lesnega velesojma deželni svetnik Suchanek je pozdravil močne delegacije tako »Eksport les iz Sovjetske zveze, »Paged« iz Poljske kakor tudi 60 pričujočih strokovnih novinarjev iz 12 držav. Referate so imeli dipl. inž. Roos, ministrski zastopnik Sovjetske zveze, prof. dipl. inž. Ludvik Murko, tehnična šola, Ljubljana, in inž. Hans Tenkrat z Dunaja.

Ne moremo razumeti in sprejeti argumenta, ki ga je v avstrijski političnih krogih vedno pogosteje slišati: »Vi ste manjšina, vaši nasprotniki (mišljen je verjetno krog okoli Heimatdiensta) so pravtako manjšina, zato mora zakonodajalec pri ureditvi manjšinskih vprašanj najti kompromis.« Narodnostne in politične manjšine ne moreš vreči v isti pisker, kakor za pravice Južnih Tirolcev ne more biti odločujoče mnenje italijanskih fašistov.

V srcu Evrope v tem mednarodno tako vročem poletju ne sme več biti dinamita. Minerji v zapor, politiki pa v prijateljskem duhu k zeleni mizi! Ali imamo še kako družno izbiro? Gotovo ne!

Število obiskovalcev je že ob začetku Celovškega velesojma naraslo za 20 odstotkov v primeri z lanskim letom. Paralelno s številom obiskovalcev je tudi raslo število interesentov in tako je naraslo tudi število kupcev.

V petek, dne 11. avgusta, je bil »Jugoslovanski dan«. Zvečer istega dne pa je bil sprejem častnih gostov in novinarjev v restavraciji razstavišča. Obenem se je poslavljala tudi dosedanja jugoslovanski generalni konzul Franc Pirkovič.

V ponedeljek, dne 14. avgusta, so prišli na povabilo predsednika velesojma in celovškega župana Ausserwinklerja župani in občinski svetniki zveze mest na velesojem in si ga ogledali.

Sovjetski razstavljalci pa so priredili isti dan »Ruski dan«. Poleg dveh tiskovnih konferenc, katerih se je udeležil tudi deželni glavar Sima, župan Ausserwinkler, podpredsednik celovškega velesojma dipl. inž. Pfrimer in druge osebnosti javnega življenja, je bil tudi film v restavraciji velesojma o sovjetskem lesnem gospodarstvu.

Včeraj, v sredo, dne 16. avgusta, je obiskal Celovski velesojem prometni minister dipl. inž. dr. Weiß, ki so ga sprejeli velesojski funkcionarji.

Jugoslovanski generalni konzul zapušta Koroško

Generalni konzul SFR Jugoslavije Franc Pirkovič bo po štiriletnem delovanju na Koroškem s 1. septembrom zapustil našo deželo in se posvetil novemu področju. V zadnjih dneh se je poslovil pri deželnem glavarju Simi ter pri celovškem županu Ausserwinklerju. Sprejema, ki ga je priredil generalni konzul v petek zvečer ob jugoslovanskem dnevu na Avstrijskem lesnem sejmu v prostoru sejske restavracije, se je udeležila vrsta osebnosti iz političnega in gospodarskega življenja iz Koroške in Slovenije.

Generalnega konzula Pirkoviča bo nasledil dipl. inž. Karmelo Budihna, ki je v zadnjem času deloval kot predsednik gospodarskega odbora slovenske skupščine v Ljubljani.

Indija dovoljuje samo tri otroke

15 guvernerjev 17 indijskih zveznih dežel zagovarjajo sterilizacijo (ojalovitev, neplodnost) zakoncev s tremi ali več otroki. Indijska vlada ne vidi druge možnosti, da bi ublažila močno naraščanje prebivalstva. Začasno šteje Indija 511 milijonov prebivalcev. Če ne bodo mogli naraščaja zavirati, bo morala dežela v 25 letih še enkrat toliko prebivalcev prehraniti.

Politični teden

Po svetu . . .

IZRAELCI MISLIJO NA NOV PREKOP

Na posredovanje norveškega generala Odda Bulla, U Thantovega predstavnika in predsednika komisije za nadziranje premirja, sta Egipt in Izrael pristala na to, da mesec dni ne bosta poslala svojih stražnih čolnov v Sueški prekop, da bi bili tako preprečeni spopadi, ki bi lahko privedli do obnove vojne. Vendar se Egipt baje ne drži tega sporazuma in Izrael je že protestiral pri Združenih narodih.

Kaj bo s Sueškim prekopom?

Svetovni tisk ugiba, kaj bo s Sueškim prekopom. Vsa evropska plovba ima veliko škodo od zaprtja prekopa in cene blaga, ki ga morajo prevažati okrog Rta dobre nade, se dvigajo. Tako je npr. Švica že nekajkrat povečala ceno bencina, ki je

sebnost Egiptu pa bi prizadeli nepopravljivi udarec. Kopanje prekopa bi stalo nekaj milijard dolarjev (zdaj omenjajo dve milijardi). Pri tem bi uporabljali tudi atomske podzemeljske naboje.

DELNO POMIRJENJE V ZDA

Težki nemiri črnecv, ki so bili najhujši v Detroitu, so minuli teden divjali še po drugih severnoameriških mestih ter je število smrtnih žrtev naraslo na 41, ranjenih pa je bilo nad 1200 ljudi. Materialno škodo, povzročeno po izrednikih, cenijo samo v Detroitu na 500 milijonov dolarjev.

V zadnjih dneh so se nasilja ter izgredi črnecv iz Milwaukeeja razširili tudi še na druga mesta. Zajeli so med drugim tudi New York in Washington.

Predsednik Johnson je pozval ameriške državljane za prejšnjo nedeljo, naj pri službi božji molijo za pomirjenje v državi ter za čim hitrejšo ureditev razmer. Istočasno

Kot so sporočili iz Hong-Konga, je »Dnevnik osvobodilne vojske«, glasilo maoistov, objavil članek, iz katerega je možno sklepati, da se ljudska milica, sestavljena predvsem iz kmetov, pridružuje protimaoističnim silam. List poziva milico, naj ne posluša »lažnega vodstva«.

Kakšno nasprotje vlada med Kitajsko in Sovjetsko zvezo, se je pokazalo te dni tudi ob podpisu pogodbe o kitajski pomoči Severnemu Vietnamu. Na banketu, ki so ga ob tej priložnosti priredili severnovietnamskemu zastopstvu v Peking, je pomočnik kitajskega zunanjega ministra Li Hsien-Nien obtožil Ruse, da »krepijo svoje poskuse, da bi se povezali z ameriškim imperializmom in sabotirali vojno v Vietnamu« ter da »vodilna klika Sovjetske zveze s tem izdaja vietnamsko ljudstvo«.

Da je gibanje proti Mao Tse Tungu mnogo močnejše, kot si Evropa predstavlja po vsem tistem, kar je bilo že pisane o »rdečih gardistih«, dokazuje dejstvo, da po tolikih napadih maotsetungovcev predsednik kitajske republike Liu Šao Či še vedno ni odstopil. Če bi se čutil osamljenega, bi se bil spričo tolikega pritiska gotovo že odpovedal svoji funkciji in izginil kam v zatišje. Mao Tse Tungov položaj je torej najbrž mnogo bolj šibek, kot si zahodna javnost predstavlja. Njegov vpliv na nekaj stotisoč ali morda milijonov nezrelih »rdečih gardistov«, starih od 10 do 18 let, še ne pomeni, da ima za seboj večino nad 700-milijonskega kitajskega naroda.

Po Peking, baje kroži zdaj Liu Šao Čijev »zagovor« ali bolje rečeno polemični spis proti njegovim nasprotnikom. Vse kaže na to, da ima Mao Tse Tung najmočnejšo zaslombo ravno v Peking, in še v nekaterih mestih osrednje Kitajske, medtem ko ima Liu Šao Či pristaše predvsem v provincih, pa tudi v milijonskem industrijskem in pristaniškem Šang-haju, kjer je prišlo zadnje dni spet do množičnih spopadov med Mao Tse Tungovimi in Liu Šao Čijevimi pristaši.

Po najnovejših poročilih se nemiri na Kitajskem vedno bolj širijo. Upori vojakov se množijo. V oblasti nasprotnikov Mao Tse Tunga je že baje tudi obmejna kitajska dežela proti Severnemu Vietnamu. Šest provinc je že skoro v odkritem upor in ta vedno bolj zadobiva obliko državljanske vojne.

ODLOČA NAJ OROŽJE

Ameriško vojno letalstvo zadnje dni masovno bombardira cilje v Severnem Vietnamu, posebno termoelektrarno v Ben Thuyu. To elektrarno so Američani enkrat že razrušili, a so jo Severnovietnamci obnovili.

Vietkongovci vračajo udarce zlasti s sabotažnimi akcijami. Na reki Dong Ha so poškodovali z eksplozivom zasidrano izkrcevalno ladjo »LCU«, pri čemer sta bila ranjena dva mornarja. Sabotaži pripisujejo tudi eksplozijo v skladišču municije v oporišču mornariških strelcev v Phu Baiu. Uni-

SLOVENC

doma in po svetu

Poroka

16. junija sta se v Washingtonu poročila gđ. Meta Žebot in g. Bertrand de Conquereamont, ki je po rodu iz Francije. Nevesta je hčerka ge. Iče in dr. Cirila Žebota, profesorja gospodarskih ved na Georgetown univerzi v Washingtonu. Po poročni sv. maši v cerkvi sv. Ane — zvečer, je sledila na vrtu pri dr. Žebotovi prijetna svatba, na kateri se je zbralo zelo mnogo prijateljev in znancev neveste, njenih staršev in ženina. Mlademu paru čestitamo in želimo obilo sreče in blagoslova na novi življenjski poti!

Slovenski mladenič — prvak

Marko Debevec, sin slovenskih staršev iz West Geneva, Ohio, ki je letos končal višjo šolo, je na zadnjem lahkoatletskem tekmovanju v Ohio postal letošnji ohioški prvak v metanju diska. Kot najboljši in odlični igralec ameriškega nogometa pa je dobil tudi štiriletno štipendijo za študij na Ohio State univerzi v Columbusu.

Msgr. Fogar biseromašnik

Dne 23. julija je minilo šestdeset let, odkar je v Brixenu na Južnem Tirolskem prejel mašniško posvečenje Alojzij Fogar, sin bogate družine v Gorici.

Leta 1923 je bil Alojz Fogar imenovan za tržaškega škofa. V gorški stolnici ga je posvetil v škofa 14. oktobra istega leta gorški nadškof Sedej. Na škofovskem mestu v Trstu je hotel biti pravičen do vseh narodov. Zato je z vso odločnostjo nastopal v obrambo Slovencev in Hrvatov, proti katerim so sprostili italijanski nstrpneži vso divjost sovraštva, preganjanja in vsemogočega nasilja. Fašisti so ga zaradi tega javno napadali, sramotili in mu grozili. Toda Fogarja s tem niso mogli ustrahovati. Še kar naprej je zagovarjal narodne in verske pravice Slovencev in Hrvatov. Zato so ga začeli tožiti v Rimu in pošiljali pritožbe ter proteste Mussoliniju in v Vatikan, ki je pred zahtevami fašistov in njihove vlade klonil ter odpoklical škofa Fogarja v Rim. To se je zgodilo leta 1936, ko je Fogar moral zapustiti svojo škofijo v Trstu ter prevzeti mesto, ki so mu ga dali v Vatikanu kot naslovnemu škofu iz Patrasa v Grčiji.

V Rimu je msgr. Fogar kot 85-letnik dočkal svoj biserni mašniški jubilej.

Bog naj ga živi in ohranja še mnogo let!

Po generalni stavki. Mnogo arabskih trgovcev ne bo smelo več odpreti v starem mestu Jeruzalema svojih trgovin. Vsem stavkajočim so odvzeli njihove licence. Na sliki: Izraelski vojak po stari šegi zaznamuje vrata vseh stavkajočih trgovin.

bil doslej tam med vsemi evropskimi državami najcenejši. Cene bencina in nafte so se povečale tudi v Nemčiji in v nekaterih drugih državah. Vendar pa do krize v preskrbi z bencinom in nafto ne bo prišlo, kajti preskrba z njima je zagotovljena. Le stroški prevoza so veliko večji zaradi plovbe okrog Afrike.

Zapora Sueškega prekopa

Sueški prekop bi mogli baje očistiti v treh mesecih, toda dokler se Izrael in Egipt ne sporazumeta, da bodo smele pluti skozi prekop tudi izraelske ladje, bo ostal prekop najbrž zaprt. In to morda za dolgo časa.

Zaradi zapora Sueškega prekopa je zelo upadel tudi tranzitni promet skozi koprski pristan, pa tudi ves pristaniški promet je padel. Popravljal se je šele zadnje dni, ko so prispele ladje, ki so plule okrog Afrike.

Kot je slišati, pa nameravajo zgraditi Izraelci nov prekop preko svojega ozemlja, to je preko pustinje Negev. Za zdaj jim manjka le denarja za to. Upajo pa, da bodo finančno pomagale pri gradnji prekopa tiste države, ki bi bile zaradi svoje plovbe zainteresirane na njem, posebno evropske. Posebno važen pa bi bil tak prekop za petrolejske družbe, zato Izraelci zatrdno računajo na njihovo pomoč. Seveda pa bi pomenilo to konec egiptovskega nadzorstva nad plovbo iz Sredozemlja proti Vzhodu.

Kdor pozna Izraelsko žilavost in podjetnost, ne dvomi, da bi bili ta načrt tudi sposobni uresničiti. S tem bi dobili Izraelci v roke stalen in donosen vir dolarskih dohodkov, strateški pomen njihovega ozemlja bi se zelo povečal, arabskim državam in po-

je poudaril, da ZDA ne bodo mogle dopustiti, da bi notranji nemiri slabili državo v trenutku, ko bije krvave boje proti komunizmu v Vietnamu. »To je zločin,« je poudaril Johnson.

Povedal je tudi, da je država dovolj močna, gospodarsko in finančno, da bo zmogla hitro urejevati položaj črnecv v tem pogledu in da jo ta notranji problem ne bo oviral v Vietnamu.

Johnson je tudi ustanovil poseben vladni odbor, ki mu je zadal nalogo izvesti strogo preiskavo o vzrokih in poteku izgredov črnecv. Odbor sestoji iz enajst članov ter mu predseduje illinoiski guverner Otto Kerner, podpredsednik pa je newyorški župan J. Lindsay.

NA KITAJSKEM JE ZMEDA

Japonski dnevnik »Mainichi Shimbun« poroča, da je njegov dopisnik razbral z zidnih lepakov v Peking, ki so specialiteta »rdečih gardistov«, da je prišlo v avtonomni deželi Sinkiang-Ujguria in sicer v pokrajini Yili do spopadov med Kitajci in sovjetskimi oddelki. Ti so baje vpadli v to pokrajino. Sovjetski oddelki, ki so pripadali prvi sovjetski konjeniški diviziji, so bili po teh poročilih na lepakih uničeni, četudi so bili podprti od sovjetskega letalstva. Podrobnosti o teh spopadih manjkajo. Možna je, da gre za fantazije »rdečih gardistov«. Sovjetska zveza ni reagirala na ta poročila. Čudno pa bi bilo, da bi se dali sovjetski oddelki kar tako »uničiti«, če so res prišli na kitajsko ozemlje.

Protimaoisti so baje pretrgali tudi železniško zvezo med Tibetom in kitajskima provincama Tsinghai in Czechwan.

Prisrčno so pozdravili v četrtek zvečer, dne 10. avgusta, v Kairu jugoslovanskega predsednika republike maršala Josipa Broza Tita. Tito je predložil Nasserju načrt o miru na Bližnjem vzhodu.

Kašubi

Zanimivosti o manjšem slovanskem narodu na Pomoranskem.

Iz Salzburga nam je poslal g. Ferdinand Neureiter prispevek o Kašubih. Nadalje piše v svojem pismu: „Konec februarja in začetek marca sem zasledoval v vašem listu zelo interesanten prispevek o Lužičkih Srbih.

Zato si tudi upam poslati majhen prispevek o nadaljnjem, skoraj neznanem slovanskem narodu, namreč o Kašubih, ki ga morete prevesti v slovenščino in ga objaviti v vašem listu. Jaz se že nekaj let bavim s kulturo, zgodovino in literaturo tega naroda in sem imel priliko Kašubsko v zadnjih šestih letih štirikrat obiskati. Živeče pesnike in pisatelje sem vse osebno spoznal in sem nekaj njihovih del prevedel v nemščino.”

Prispevek o Kašubih bomo v tej in naslednji številki objavili.

Kašubi spadajo k Slovanom in so — neglede na Lužičke Srbe — zadnje direktno potomstvo medtem že germaniziranih Obočitov in Vilcev in drugih slovanskih plemen, ki so se v zgodnjem srednjem veku naseljevali na poznejših nemških tleh. Predniki Kašubov pa so bili slovanski Pomoranci, katerih ime se je samo še ohranilo v imenovanju dežele »Pommern« (po more = ob morju).

Danes živijo Kašubi pod poljsko oblastjo na polotoku Hela kakor tudi okoli mest Puck, Wejkerowo, Kartuzy in Kościerzyna. Kulturno središče Kašubske — leži sicer izven kašubskega jezikovnega območja in njihovih naselbin je Gdansk. To kot kašubsko nazvano območje okoli zgoraj imenovanih mest obsega približno 500 km² in v njem seveda ne prebivajo samo Kašubi. Pred letom 1945 so živeli tukaj številni Nemci in po vojni so se sem naselili Poljaki iz centralne Poljske. Posebno v mestih živijo danes v manjšinah Kašubi, ki so kljub vsem poizkusom germaniziranja in poljaniziranja ohranili svoje kašubske narodnostne posebnosti do danes.

Kašube, ki živijo na kašubskem ozemlju cenijo na 200.000. Otežkočen pa je problem, da bi številčno zajeli Kašube, zaradi pomanjkanja narodnostne zavednosti številnih Kašubov, ki se deloma zaradi nevednosti pa tudi iz socialnih vzrokov (ugleda) ne priznavajo k svoji narodnosti.

Večina Kašubov pripada rimsko-katoliški veroizpovedi.

Kašubska se pojavi prvič v zgodovini v 10. stoletju: spomladi 997 je obiskal sv.

Dejavnost Metoda Turnška

Tržaški „Novi list“ piše v številki 656 z dne 27. 7. tega leta o Turnškovi razpravi „Začetek in vzhod kristjanjenja Slovencev“ tole:

Dr. Metod Turnšek je poleg svojega dušnopastirskega dela tudi literarno zelo dejaven. Zadnji čas je objavil v celovski slovenski reviji »Družina in dom« dramo v verzih »Krst karantanskih knezov«, zajeto, kot že naslov pove, iz 8. stoletja, ko sta se dala krstiti karantanski knez Gorazd in njegov bratranec ter naslednik Hotimir.

V listu »Naš tednik« pa objavlja obširno zgodovinsko razpravo »Začetek in vzhod kristjanjenja Slovencev«, v kateri najdemo nekaj zelo zanimivih novih trditev, med drugim to, da je bil v Millstatur velik slovenski poganski tempelj, v katerem so stali celo zlati kipi.

Razprava bi mnogo pridobila na svoji vrednosti, če bi jo skušal Turnšek z navedbo virov in dokazov utemeljiti. Morda bomo našli to na koncu razprave?

(Za orientacijo bi omenili, da dr. Metod Turnšek namerava izdati brošuro o tej razpravi in jo tudi komentirati. — Op. uredn.)

Dogodilo se je . . .

v Illinoisu: V univerzitetnem listu je izšel oglas z naslednjim besedilom: očarljiva majhna starejša gospa si želi dopisovati z 1,8 metra visokim, rjavookim študentom, katerega ime se začne s kraticami J. D. B. Podpis: njegova mati.

v Brisbanu: Leonard Bajc se je hotel prepricati, kako bo ukrepala policajka, zato jo je v neki kavarni udaril tam, kjer hrbet zgubi svoje pošteno ime. Njena reakcija je bila nagla: takoj ga je aretirala, in plačati je moral kazen 700 šillingov.

v Cincinnatiju: Strahovito kričanje je opozorilo prvega oficirja v letalu, ki je takoj priletel k potnikom. Majhen krokodil je spravil vse potnike na sedeže. Ni še ugotovljeno, čigav je krokodil.

Adalbert na svojem misijonskem potovanju k Prusom mesto Gdansk in naj bi po neki poznejši legendi krstil tamkajšnega slovanskega kneza. V nadaljnjih letih je bila Kašubska enkrat pod močnejšo drugič pod slabšo oblastjo Piastov, dokler se ni kašubskemu knezu Svantopolku Velikemu (1226 — 1266) posrečilo se oprostiti poljske oblasti in je tako postal prvi in edini kašubski knez, katerega se še danes ljudstvo spominja v pripovedkah in izročilih.

Pozneje v nemirnih časih so zasedli križarji 14. novembra 1308 Gdansk in si nato podvrgli vsó Kašubsko. Na ta 14. november, na tako imenovani krvavi Dominik (krvavi Dominik), so pobili križarji številne Kašube v Gdanku in ta dogodek še danes opeva kašubska narodna pesem. Šele 1466 je prišlo to območje spet k Poljski, kjer je ostalo čez 300 let vse do leta 1772. V tem letu si je ob prvi delitvi Poljske pri lastil Friderik II. Kašubsko za Prusijo, kar tudi Napoleonove vojne niso spremenile. Po 1. svetovni vojni so Kašubsko predali Poljski brez plebiscita in je nato tvorila velik del prehodnega ozemlja, 10. februarja 1920 je stal poljski general Haller pri mestu Puck na gdanski obali in je imel »poroko« Poljske z odprtim morjem s tem,

Smemo in moramo svoj rod ljubiti

Profesor Franc Spirago je v nemškem jeziku spisal Katoliški ljudski katekizem. Knjiga je zelo obsežna; ima 768 strani. Izšla je v desetih izdajah v 60.000 izvodih. Nemški izvirnik je bil preveden v 12 drugih jezikov. Spiragov Ljudski katekizem je bil odobren in priporočen od višje cerkvene oblasti. Vse to priča, da je Spiragov katekizem zelo pomembna knjiga.

V tej knjigi beremo naslednje:

Kristjan sme in mora svoj narod bolj ljubiti nego tujega; kajti ta ljubezen je že od narave v človeku in je krščanska vera ne odpravlja, marveč poveljuje in goji.

Če pravimo: »Kristjan sme ljubiti svoj narod«, je rečeno premalo. Treba je namreč reči: »Kristjan mora ljubiti svoj narod. Ljubezen do samega sebe in ljubezen do staršev tudi ni samo dovoljena, marveč zapovedana.

Narod je kakor velika družina

In zakaj moramo ljubiti narod, iz katerega izhajamo in ki mu pripadamo? Ker je narod velika družina, veliko krvno sorodstvo. Kakor svoje krvne sorodnike bolj ljubimo nego tujce, tako moramo tudi svoj narod bolj ljubiti nego vsakega tujega. Kakor otrok svojo mater bolj ljubi nego tujo, ne da bi tujo zaničeval ali sovražil, tako moramo tudi mi svoj narod bolj ljubiti kot vsakega tujega, ne da bi tujega zaničevali ali sovražili. Ljubezen do naroda je torej utemeljena v naravni postavi, to je: v volji Stvarnikovi.

Ljubezen do naroda kažemo s tem, da svoj narod cenimo in z dovoljenimi sredstvi pospešujemo njegovo korist, obrambo in kulturo.

Napako stori tudi, kdor ljubezen do naroda pretirava, kakor da bi bil narod največja dobrina človekova.

Ljubezen do naroda ne sme voditi do sovražnosti ali krivičnosti napram pripadnikom tujega naroda; kajti pripadniki vseh narodov so otroci enega Očeta v nebesih in zato med seboj bratje in poleg tega v katoliški Cerkvi združeni v veliko božjo družino.

Bodimo zvesti!

Iz povedanega sledi, da imamo moralno dolžnost, da ohranimo zvestobo svojemu narodu; dalje, da moramo ljubiti svoj narod, ki mu pripadamo in da moramo ljubiti tudi govorico tega naroda, in da gojimo vse, kar je dobrega v narodu: jezik, šege, navade, narodno pesem itd. . . ., z eno besedo narodno kulturo.

Tudi ni prav, če starši, zapeljani od narodnih odpadnikov in drugih krivih prerokov, ne nauče svojih otrok jezika, ki so ga prejeli od svojih prednikov. To velja zlasti tam, kjer stanuje narod na svojem strnjem ozemlju. Prav in lepo je tudi, če izseljenici uče svoje otroke materinski jezik.

Vsak jezik ima številna narečja in pa književni ali pismeni jezik. Učenjaki so dogladi, da narečja shajajo z 800 besedami,

da je vrgel v vodo prstan. Kljub vsej pruski politiki germaniziranja so se Kašubi dosledno držali slovanskega jezika in šeg ter so tako pustili odprt dohod do morja Poljakom.

Druga svetovna vojna je spravila Kašube pod nemško oblast, vendar so že 30. marca 1945 poljske in ruske čete dvigale zastave svojih držav pred gdansko mestno hišo. Od tistih dni dalje je Kašubska spet del Poljske.

O kašubskem jeziku se je mnogo debatiralo. Številne debate pa so zašle tudi v politične smeri. Danes, ko so se politične razmere popolnoma spremenile, moremo ta problem v miru reševati. Dognati moremo, da je južno-kašubski jezik zelo podoben poljskim dialektom. Na skrajnih severnih krajih pa bomo našli pristne kašubske posebnosti, ki dokazujejo posebnosti napram poljskemu jeziku. Tako je kašubščina edini zapadnoslovanski jezik s prostim naglasom (torej podobno slovenskemu jeziku). V kašubščini je potem namesto grad gard (glej mesto Stargard). Po mojem mnenju naj bi ne reševali problema, ali je kašubščina poljski dialekt ali pa lasten zapadno-slovanski jezik, z znanstvenimi analizami, ampak naj bi vprašali Kašube same. Po njih izkušnjah ne govorijo Kašubi kakšen poljski dialekt, temveč svoj lastni jezik.

(Konec prihodnjic)

pismeni jeziki pa razpolagajo z najmanj 4000 besedami. To je pri vseh narodih tako. Pripadniki katerega koli naroda se morajo svojemu pismenemu jeziku šele priučiti. To se zgodi predvsem v šoli. Velika krivica je torej, če se otrokom ne da prilagoditi, da bi se v šoli priučili pismenemu jeziku svojega naroda. To se dogaja zlasti v srednji Evropi, kjer mogočnejši narodi na vse mogoče načine hočejo zatreti male narode, dasi imajo ti prav tako pravico do svojega obstanka kakor večji narodi. Pred Bogom so vsi ljudje in vsi narodi enaki.

A. Merkun

Opozorilo naročnikom

Polovica leta je za nami! Veliko naročnikov je že plačalo naročnino do konca leta 1967, mnogi le za prvo polletje, nekateri pa so zaostali s plačilom.

Vsem vestnim plačnikom se zahvaljujemo za njihovo točno plačevanje, ker nam s tem omogočajo redno izdajanje lista. Prosimo pa vse one, ki še niso plačali naročnine, da to sedaj storé!

Vsem naročnikom v Avstriji prilagamo poštne položnice (Erlagschein), da z njimi plačajo naročnino do konca tega leta 1967.

Kdor je naročnino že plačal, pa bi kljub temu prejel položnico, zanj ta opomin ne velja, ampak se mu ob tej priliki zahvaljujemo za redno plačevanje. Položnico pa lahko porabite s tem, da pošljete kak dar za tiskovni sklad »Našega tednika«.

Uprava lista »Naš tednik«

BERN — Brigitte Kolbeck iz Zwickaua v NDR je zmagala v Bernu na svetovnem prvenstvu v strojepisju. V desetih minutih je imela 5290 udarcev povsem brez napake. V hitrostnem tipkanju je dosegla tretje mesto.

GLEDALIŠČE V CELOVCU

Petek, dne 18. avgusta: »Der Zigeunerbaron« (»Ciganski baron«). Opeteta Joh. Strauša.

Sobota, dne 19. avgusta: »Tosca«, Puccinijeva opera (zadnjič).

Nedelja, dne 20. avgusta: »Gute Geschäfte« (»Dobri opravki«). Veseligrada, Hans Schubert (prvič).

Torek, dne 22. avgusta: Četrti sere nadni koncert na dvorišču deželnege dvorca. Prosta vstopnina.

Sreda, dne 23. avgusta: »Zigeunerbaron« (»Ciganski baron«). Opeteta Joh. Strauša.

Četrtek, dne 24. avgusta: »Die Fledermaus« (»Netopir«), opereta Joh. Strauša.

Sodobni kulturni

portret

Anton Sovre

S prevodi iz antike sta se ukvarjala že oče Marko Pohlin in Janez Damascen Dev, za njima pa Valentin Vodnik in Janez Nepomuk Primic, Urban Jarnik in Stanko Vraz, Trdina, Koseski, Valjavec in drugi. Prešeren sicer antičnih pesnikov ni prevajal, zato pa si je ob Propercu in Horacu, ob Vergilu in Ovidu kultiviral svoj pesniški izraz; njegovemu najboljšemu prijatelju in mentorju Matiji Čopu pa sploh ni bila skrita »nobe na zvezd neba poezije«, še celo ne, kar ustvaril »stari Rimljan sveta je gospod, kar Grecija modra«. Levstik in Stritar sta si ob Aristotelovi in Horacevi poetiki ostrila svojo kritično misel. Gregorčič se je navduševal nad Homerjem, Plečnika so navdihovale čiste linije Partenona.

Značilno je, da so magično moč antičnega sveta občutili le maloštevilni izbranci, ki jim je temeljita humanistična izobrazba omogočila neposreden dostop v zakladnico helenskega in rimskega slovstva. Pojavila se je celo nevarnost, da bo antika sčasoma eliminirana iz naše kulturne srede. Te krize na Slovenskem se ni nihče tako živo zavedal kot Anton Sovre.

»Klasični mojstri naj bi živeli vsaj v prevodih dalje; morda bo le segel kdo tu in tam po njih; polno prgišče zlata in biserov bo zajel.« Te besede je zapisal Sovre leta 1921; to je bil njegov debut, čeprav mu je bilo tedaj že 36 let. V teh letih si je bil pridobil temeljito strokovno znanje. Že v srednji šoli je imel izvrstne učitelje, ki so ga dobro naučili latinščine in grščine. Prvi, ki mu je zares odprl vrata v hram grške in rimske umetnosti, je bil njegov profesor na dunajski univerzi, znani grecist von Arnim. Študiral je dela učenjakov, katerih imena so blestela v analih klasične filologije, predvsem Wilamowitza in Mommsena; njuni pogledi in nazori so odločilno vplivali na vso poznejšo Sovretovo dejavnost.

Vojno je doživljal najprej na krpatski fronti, kjer je bil nevarno ranjen, nato pa v Črni gori, kjer so ga domačini tako vzljubili, da se je lahko svobodno gibal tudi na tujem ozemlju, čeprav je bil oficir avstrijske vojske.

Mestece ob Dravi, kjer je po vojni nastopil službo gimnazijskega profesorja, mu je z ostanki rimske Petovije, s svojimi mitreji in mizeji, z razposajenimi kurenti in drugimi starimi običaji pričaralo spoj antične davnine s slovenstvom. V tem okolju so bili spočeti njegovi prvenci: prevodi Sofoklejevega Kralja Oidipa, Euripidevih Feničank, Platonove Apologije, Apulejeve pravljice o Amorju in Psihi. Iz Ptujja ga je pot vodila v Ljubljano, od tod v Sremske Karlovce, Pančevo in Beograd.

Prevodom poezije so se pridružili zahtevnejši filozofski teksti: Platonov Faidon, Augustinove Izpovedi, Dnevnik cesarja Marka Avrelija. Sovre je sodeloval pri sestavljanju slovenskih čitank in latinskih učbenikov, med katerimi je zlasti pomembna »Lanx Saturata«.

Ob nenehnem poglobljanju v izročila davnih dob je Sovretu zorel veliki tekst: zajetna monografija o starih Grkih. Knjigo je zadela žalostna usoda: Nemci so zasegli dobršen del naklade, jo odpeljali v stope ter zmleli v papirno kašo. Sovre je sestavljal tudi cikluse predavanj o starogrški epiki in liriki, o tragediji in komediji, o zgodovinsko-pisju in o teoriji govornišva, o metriki in tekstni kritiki, o Herondovih mimijambih in Teofrastovih Značajih. V sedemnajstih letih je izšlo 20 knjig: Iliada in Odiseja, Platonovi dialogi, Herodotove Zgodbe in Plutarhovi življenjepisji, Predsokratiki in Lukianove satire, Lukrecov filozofski epos z ogromnim komentarjem, renesančna Pisma mračnjakov in Erazmova Hvalnica norosti, izbor Aishilovih, Sofoklejevih in Euripidovih tragedij, starogrška lirika in druge. Sama fundamentalna dela, temeljni kamni evropske in vsake narodne kulture.

Sovre je bil mojster slovenske besede. Večkrat je prehodil vso dolgo pot od plahih Trubarjevih začetkov pa do vriskajoče besede župančičeve. Sodeloval je pri sestavljanju Slovenskega pravopisa. Mnogo je razmišljal tudi o melodiki in ritmiki slovenskega jezika, o naši ritmizirani prozi, o blank-verzih in o heksametrih.

Bil je prepričan, da bo prebujena antika tista sila, ki bo pomagala preroditi svet, prekvasiti miselnost sodobnega človeka in preoblikovati njegovo duhovnost.

O B J A V A

Na Državni gimnaziji za Slovence so ponavljalni izpiti v ponedeljek, dne 11. septembra, ob osmi uri.

V torek, dne 12. septembra, so sprejemni izpiti za prvi razred. Prijavite učence ali učeno v pisarni vsak četrtek od 8.30 do 10. ure ali pa pismo na naslov: »Direktion des Bundesgymnasiums für Slowenen in Klagenfurt, Lerchenfeldstraße 22.« Potrebni dokumenti: rojstni list, dokaz avstrijskega državljanstva in zadnje letno spričevalo.

V sredo, 13. septembra, je ob 14. uri vpisovanje za vse razrede.

V četrtek, 14. septembra, je ob 9. uri začetna služba božja in ob 13.15 prvi redni pouk.

Ravnateljstvo

MAŠNO VINO pri Kristijanu BREZNIKU, Celovec, Viktringer Straße 5, tel. 22 51.

OBVESTILA

IZOBRAZENCI, POZOR!

Letošnji sestanek zamejskih izobražencev Koroške, Primorja in Goriške bo kot lani v Dragi pri Bazovici in sicer od 1. do 3. septembra t. l. Za prehrano in prenočišče je preskrbljeno. Na sporedu so zelo zanimiva in aktualna predavanja kot »Današnji slovenski položaj in izgledi za bodočnost« (univ. prof. dr. Toussaint Hočvar, Florida), »Vloga krščanstva pri oblikovanju slovenske zavesti in kulture v 1200 letih«, predavatelj iz Ljubljane, »Sociološka analiza zamejskega slovenstva« in drugo. Vmes bo prilika za razgovor in koreferate. Udeležba na tem počitniškem sestanku je dolžnost vsakega zavednega izobraženca in izobraženke.

»MUSICA SACRA«

Te dni bo pri nas na Koroškem gostoval ansambel »Musica sacra« iz Slovenije. Nastopali bodo v soboto, dne 19. avgusta, ob 20. uri (ob osmih zvečer) v Škocijanu in sicer v cerkvi, istotako v nedeljo, dne 20. avgusta, ob 10.30 uri (ob pol enajstih dopoldne) v Šmihelu tudi v cerkvi. Nadalje bodo še nastopili v nedeljo, dne 20. avgusta, ob 15. uri (ob treh popoldne) v farni dvorani v Selah in ob 20. uri (osmih zvečer) v št. Jakobu v farni dvorani.

Ansambel »Musica sacra« bo pel nabožne pesmi.

Vsi ljubitelji lepe cerkvene pesmi so prav prisrčno vabljeni!

PEVSKIM ZBOROM

V proslavo letošnjih velikih jubilejev, med katerimi je tudi 50-letnica prikazovanj Marijinih v Fatimi, bo priredil Katoliški delovni odbor v začetku oktobra v Celovcu koncert Marijinih pesmi. K sodelovanju so vabljeni naši pevski zbori. Zbori, ki so pripravljeni sodelovati, naj javijo svojo pripravljenost do 20. avgusta t. l. na naslov: Arbeitsausschuß der K. A. — Karfreitstraße 32, 9020 Klagenfurt.

ROŽANSKI FANTJE

priredijo

v nedeljo, dne 27. avgusta ob pol 8. uri zvečer pri Tišlerju v št. Janžu v Rožu

KONCERT

narodnih in umetnih pesmi moškega zbora in dvojnega kvinteta fantov iz Sel, ter tamburaškega zbora Sveče - št. Janž. — Nastopa zbor okoli 50 fantov iz Roža pod vodstvom Hanzija Gabriela.

Vabljeni

SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA, 20. avgusta: 07.30—08.00 Duhovni nagovor. — 8 pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 21. avgusta: 14.15—15.00 Poročila, vreme, objave. — Pregled sporeda. — Iz ljudstva za ljudstvo (Jožefa Kavčič 100-letnica). — 18.15—18.30 Spomin na festival folklorne (Narodni plesi). — TOREK, 22. avgusta: 14.15—15.00 Poročila, vreme, objave. — Športni mozaik. — Kulturna panorama. — SREDA, 23. avgusta: 14.15—15.00 Poročila, vreme, objave. — Kar želite, zaigramo. — ČETRTEK, 24. avgusta: 14.15—15.00 Poročila, vreme, objave. — Iz zakladnice slovenskih narodnih pesmi. — PETEK, 25. avgusta: 14.15—15.00 Poročila, vreme, objave. — Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh. — A. Förster: Sonatina. — Cerkev in svet. — SOBOTA, 26. avgusta: 09.00—10.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

Pri nas na Koroškem

Nova maša v Medgorjah

Dne 5. avgusta 1956 je v Medgorjah daroval svojo prvo sveto daritev g. dr. Cirjak Kunnacherry iz Kottayama-Kerala v Indiji. Bila je tedaj prva misijonska nova maša na Koroškem in prav tedaj so se gg. duhov-

niki in verniki v slovenskem delu naše škofije navdušili in začeli pomagati misijonskim bogoslovcem v času njihovega bogoslovnega študija. Po 11 letih moremo z hvalečnim srcem ugotoviti, da je bilo pomagano že 50 misijonskim bogoslovcem samo iz župnij slovenskega dela naše škofije! S tem se je javno izpričala plemenitost in dobrotarnost vernikov za misijonsko delo. Na prvo mesto moremo pokazati za vzgled vsem drugim faram Sele, kjer so poleg zidanja nove farne cerkve v teh zadnjih desetih letih kar 11 bogoslovcem pomagali in tudi doživeli srečo novih maš. Mnogo župnij je, ki so pomagale trem, dvem ali enemu misijonskemu bogoslovcu! Župnije pa, ki do sedaj še niso pomagale, naj se z veseljem odločijo in prevzamejo za svojega — vsaj enega misijonskega bogoslovca, ki ga bodo skozi štiri leta vzdrževali! Bog bo bogato blagoslovil župnijo, ki je polna misijonske gorečnosti in pomaga pri delu za širjenje vere v misijonih.

Dne 6. avgusta letos pa smo v Medgorjah sprejeli g. novomašnika Janeza Krstnika Mak, pravega Kitajca iz Hongkonga. Z njim je prišel g. Anton Tang, že dijakon,

vili s simboličnimi darovi, novomašnikova nevesta Zofija Lobnig pa je poklonila lep novomašni križ.

Prisrčno dobrodošlico je v pozdravu zaželel gospod župan naše občine, za njim pa mu je v imenu farnega sveta in cele fare g. Ciril Mutzl poklonil novi zlati umetniški kelih s pateno, ki bo drag spomin vse življenje g. novomašniku na župnijo Medgorje. Cerkevni pevski zbor pa je zapel pozdravno pesem, nato se je novomašni sprevod pomikal v farno cerkev ob spremljavi godbe.

Pred cerkvijo je bil postavljen novomašni oltar, a radi dežja je bila nova maša v cerkvi. Župna cerkev je bila za ta lepi praznik, kakor ozaljšana nevesta, v vencih in cvetju je sprejela g. novomašnika. Teden dni so po vseh vaseh pridno pletli vence, kljub tolikemu delu in poletni vročini, so žrtvovali utrujeni ljudje noči, da je bilo v cerkvi vse v cvetju.

(Konec prihodnjič)

Pisma bralcev

Spoštovano uredništvo!

Bral sem 31. številko Vašega lista »Naš Tednik«, z dne 3. 8. 1967. Vaš uvodni članek »Ein Vorstoß des Heimatdienstes« mi daje povod, da Vam danes pišem. Izreči Vam moram vse priznanje, hvalo in zahvalo za tako jedrnat odgovor na izizvalni letak koroškega Heimatdiensta »Der neueste Vorstoß der Slowenenführung«.

Takih odgovorov bi Heimatdienst večkrat zaslužil. Odraka nam najprimitivnejše pravice in hujska proti nam nemško govoreče Korošce, češ da hočemo slovenizirati Koroško in da strahujemo naše sodečlane. Pa je vendar le obratno resnica. Kdo ponemčuje, kdo spravlja naše ljudi v odvisnost, da končno ne morejo in ne smejo priznati, da so Slovenci? Odkar jaz pomnim, se je na naši zemlji zmeraj govorilo slovensko, o kakem posebnem »vindiškem« jeziku nihče ni vedel. Ali ne zginja slovenska govorica in slovenske šege in navade in vse to se pretvarja v nemško last?

Čas je, da končno pretrgamo naš molk in javnost obvestimo o resničnem stanju.

J. O.

KOROŠKA DIJAŠKA ZVEZA

sporoča, da sta si obljubila večno zvestobo dne 15. avgusta 1967 predsednik Zveze Matevž Grilc iz Podkrajja pri Pliberku in Marjana Krischnig iz Sinče vesi.

Novoporočenca sta oba obiskovala Slovensko gimnazijo v Celovcu. Novemu paru želimo mnogo sreče in zadovoljstva na skupni življenjski poti.

TRGOVSKO PODJETJE

VALENTIN in ANGELA **Blažej**

OTVORITEV NOVE TRGOVSKE HIŠE

V PLIBERKU DNE 3. SEPTEMBRA 1967

Telefon 04 23 53 94 (Nočna štev. 302)

Damenröcke, modisches Karo, strapazfähig . . . S 48.-

Damen-Trägerschürzen, Zephir, mit zwei Taschen, in drei verschiedenen Farben S 10.-

Herren-Kammgarnflanellhosen Schurwolle knitterarm, Größe 48 bis 54 . . . S 148.-

Knaben- und Burschenhosen, aus Wolle, Gabardine, Popeline oder Synthetik S 75.-

Warmuth bietet mehr!

STADLER Möbel

IN UNSEREM EIGENEN MESSEPAVILLON AUF DER KÄRNTNER MESSE

POLSTERMÖBEL IN VOLLENDUNG SONDERSCHAU

F. WITTMANN K.G.

QUALITÄT UND FORMVOLLENDUNG — VOM OBJEKT BIS ZUM WOHNRAUM

EINMAL GESEHEN
NIE VERGESSEN

Pri nas na Koroškem

DJEKŠE
(Naša Lidvina)

Leta 1890 je papež Leon XIII. proglasil za blaženo dolgoletno trpinko Lidvino. Umrta je na Holandskem leta 1433. Dolgih 38 let je bila bolna. Proti koncu svojega življenja je rekla: »Če bi si z eno Češčeno Marijo mogla izprositi zdravje, ne bi je hotela zmoliti.« Z dolgoletnim vdano prenašanim trpljenjem si je zaslužila svetniško krono.

Kdor je zadnje desetletje prišel na Djekše, je lahko videl ohromelo dekle Ančko Pečarnik, ki je ležala na soncu, če sonce ni bilo premočno, ali pa v senci pred mežnarijo. V teku časa je popolnoma ohromela. Bila je hroma dolgih trinajst let. V začetku, ko je zbolela, so jo dali v celovško bolnico. A zdravniki je niso mogli ozdraviti. Tudi v Lurdu je romala med bolniki romarskega vlaka, a ni bila božja volja, da v Lurdu čudežno ozdravi ali da bi se ji zdravje zboljšalo. Saj vemo: v Lurdu prihaja mnogo tisoč bolnikov, a čudežnih ozdravljenj je primerno malo, čeprav je bilo v Lurdu že na tisoče bolnikov čudežno ozdravljenih. Tako je tudi Ančki ostalo le eno: trpeti, vdati se božji volji.

Zdravniki so seveda prihajali k nji in ji skušali pomagati. Dajali so ji injekcije. To ji je podaljšalo trpljenje, a ozdraviti je ni moglo. Kako je moralo biti hudo mlademu 20-letnemu dekletu, ko je polagoma moralo spoznati: zanjo ne bo več zdravja na tem svetu! Dopolnila je 32 let.

Zdaj je dotrpela. V torek, dne 8. avgusta, smo jo spremljali na pokopališče. Trije duhovniki so ji peli »Miserere«. Velika mno-

žica ljudstva je šla v žalnem sprevodu. Šli smo po daljšem potu, doli po cesti, nato pod živo mejo proti šoli. Zadnjič so jo nesli v cerkev. Tu je ležala med slovesno črno mašo. Potem ji je g. prošt Trabesinger pel »Libero«. Pevci pa so pred hišo peli »Vigred se povrne« in ob grobu še eno žalostinko. Pogreba se je udeležil tudi g. župnik s Krčanj.

„Immer voran!!“

ist seit je der Leitsatz des führenden Kärntner Möbel- und Ausstattungshauses Sepp Schöffmann, St. Veit/Glan.

Die repräsentative MUSTERRING-MÖBEL-SCHAU „WIE RICHTE ICH MEINE WOHNUNG EIN?“ auf der Österr. Holzmesse, Messe-Stadthalle, I. Stock, kann auch heuer wieder in allen Lagen und Wünschen sich in vergrößertem Ausmaß zeigen lassen. Bei dem heutigen starken Wechsel des Wohnraumes werden diese Fragen ebenso auch durch die neuen Mieter wie jungen Ehepaare täglich besprochen.

„MUSTERRING“ — DIE GROSSE MÖBELMARKE EUROPAS

MUSTERRING-MÖBEL werden von internationalen erfahrenen Architekten exklusiv für MUSTERRING entworfen. 60 leistungsfähige Möbel-fabriken fertigen sie unter ständiger Kontrolle an und nur 400 ausgesuchte Möbelhäuser in 6 Staaten Europas dürfen MUSTERRING-MÖBEL verkaufen — so bietet MUSTERRING dreifache Sicherheit: für optimale Formgebung — zuverlässige Qualität und vorteilhaften Preis.

In sehr geschmackvoller Aufmachung wird ein Querschnitt an Möbeln in international auserlese-

Med sv. mašo je dovršeno orglal na koru g. bogoslovec Marko Majrič. On študira v Inomostu. Ob koncu maše je orglal lepo žalostinko »Blagor mu, ki se spočije«.

Velika trpinka, Ančka, blagor Ti! Zdaj si dotrpela! Tvoje izmučeno telo bo strohnelo v grobu. Kako lepo bo vstalo iz groba na sodni dan! Na svidenje nad zvezdami! Žalujočim naše iskreno sožalje!

nem Programm und formvollendetem Stil gezeigt. In der Vielzahl der Kojen zeigt das Möbel- und Ausstattungshaus Sepp Schöffmann unter anderem das schöne zweckmäßige Anbau-Schlafzimmer M 1300, neu in Teak-Schleiflackkombination, für jeden Raum passend. Zu dem steht im interessanten Gegensatz in einem stimmungsvollen Rahmen ein repräsentatives Stilwohnzimmer und ausgewählte Polstergarnituren. In weiteren Kojen zeigt das fortschrittliche Möbel- und Ausstattungshaus Sepp Schöffmann ein Musterring-Küchenprogramm, bei dem das Herz jeder Hausfrau höher schlägt.

Das entsprechende Importschlafzimmer, 4-türig, in Ahorn-Mahagoni-Polyester, komplett mit Spiegel, zum Preis von S 6.480.—. Ein Jugendzimmer in Macore seidenmatt, mit unzähligen Kombinationsmöglichkeiten, bestehend aus 1 Liege, 1 Schrank, Bettzeugkasten, Bücherregal mit Ladenkasten, kombiniert als Sekretär mit Schreibklappe, in zweckmäßiger durchdachter Ausführung — ein richtiger Messeschlager um S 5.370.—. Aus diesem Jugend-schlafzimmerprogramm ist für die kleinste Börse ein Schlafzimmer in Macore Hartholz, seidenmatt, zu entwickeln ebenfalls als absoluter Messeschlager von S 4.750.—.

Weiters bringt das Möbel- und Ausstattungshaus

Textil Janesch
DAS HAUS DER GUTEN QUALITÄT
KLAGENFURT
FELDMARSCHALL-CONRAD-PLATZ 1

Delovne srajce

temne, dolgi rokavi od 69 šil.

Popelinaste srajce

z dolgimi rokavi od 69 šil.

Moški slip

bombažast 16 šil.

Sepp Schöffmann heuer auch wieder in einer Großkoje erlesene Modelle in vollendetem Stil. Einen Wohnzimmer-Wandverbau in sehr vornehm abgestimmter Teak-Schleiflack-Kombination. Als prämiertes Modell gilt eine exquisite Eßgruppe mit rundem Schleiflacktisch und eingebauter Servierdrehscheibe und formschön abgestimmten dazupassenden Stühlen in Schleiflack-Chrom-Kunstleder-Kombination.

Als spezielle Liege-, Sitz-, Eckbank-Kombination ist ebenfalls das prämierte dänische Modell „Studioline“ zu betrachten. Lose Sitz- und Rückenpöster sowie Bettzeugkasten und Untergestelle auf Rollen geben eine sehr vielfältige und zweckmäßige Gestaltung für jeden Raum. Die schwere schwarze Ledergarnitur sowie der Palisander-Wohnzimmerschrank geben dieser Großkoje eine ganz spezielle Atmosphäre.

Alle Kojen sind mit den beliebten deutschen Kleinmöbeln sowie den dazupassenden Teppichen, Vorhängen, Beleuchtungskörpern ausgestattet, die die wohlliche Note des Gezeigten vollenden.

Dem Teppichboden gehört die Zukunft! Spannteppiche in allen Preislagen werden komplett verlegt.

Ein Fertighaus im Messegelände, ca. 30 m von der Stadthalle entfernt, der Firma Ing. Roth, wurde ebenfalls vom bekannten Möbel- und Ausstattungshaus Sepp Schöffmann sinnvoll, wohnlich und geschmackvoll komplett eingerichtet. Ein Besuch ist jedermann zu empfehlen.

Das Möbel- und Ausstattungshaus Sepp Schöffmann, über ganz Kärnten hinaus ein Begriff für moderne Wohnkultur, reelle Preise sowie Lieferung der gesamten Ausstattung, bemüht sich, die Besucher der Österr. Holzmesse freundlich und unverbindlich, fachmännisch und individuell zu beraten.

L.

Janez Jalen

20

Ograd

Kakor prazniki so se jim zdeli dnevi, preživeti pri Potočniku. Vse so se pri delu podvzale. Zemljakova je opravila za dve. Ni ji bilo prav, da so nune tudi gosposko Pavlo, ki res ni bila vajena polja, uvrstile med najboljše delavke. Svoje nevolje ni mogla prikriti.

»Kaj greš tudi ti z nami?« se je narejeno čudila Johana.

»Tudi, teta,« se je prisiljeno nasmehnila Pavla.

»No ja. Saj ti privoščim, da prideš ven iz zidu.« Johana je glas omilila: »Le kam drugam naj bi te poslali. Pri Potočniku boš samo v napotje. Še ob sloves nas spraviš.«

»Psst! Zemljakova, ne govorite!« Sestra Ksaverija je posvarila bolj zato, da je branila Pavlo kakor pa zavoljo predpisanege reda.

Pod lipo je stal vprežen v zeleno pobarvani lestveni voz Lisko. Moški, dobrih trideset let star, golorok in v širokem slamniku, na katerem je venel rdeč nagelj, je držal za vajeti. Pavla je koj prepoznala v njem Tineta, Minčinega moža, čeprav ni bilo v njegovem obrazu niti sledu več vihravosti, ki jo je bil razkazoval pred leti na cesti proti Stari Loki, takrat, ko mu je bila Minca ustavila splašenega konja. Veselo, kakor da se popeljejo na svatbo, so stopale kaznjenske na voz in sedale na nepogrnjene sedežne

deske. Za Pavlo je ostal prostor poleg gospodarja. Sestri Ksaveriji so pa takih voženj že vajene kaznjenske prihranile sedež zadaj, da je mogla ves čas videti vse svoje varovanke pred sabo.

Za hip je trušč utihnil. Le čebele so šumele na lipi. Potočnik se je ozrl, če je vse v redu. Sestra Ksaverija mu je prikimala. Tine je pognal: »Hi, Lisko!« Konj je potegnil in stekel in voz je zdrdral skozi široko odprta železna vrata iz kaznilnice ven na cesto.

Mimo cerkve se je Tine odkril, ženske so se pa vse pokrižale; dve, tri bolj zavoljo sestre kakor iz pobožnosti.

Potočniku je bila žena povedala, da bo pripeljal z delavkami iz graščine tudi gospo Andrejčičevo. Njena žalostna zgodba mu je bila že davno znana. Sodil je, da Pavla sedi prav poleg njega. Za trdnjo pa ni mogel reči. Si je premalo zapomnil obraz, ko je takrat v Loki videl samo Minco. Pogledoval jo je od strani. »Seveda je.« Spoznal je sošolko svoje žene po zlatosvetlih lasih. Ogovoriti je pa ni upal. Se je bal, da bi je nevede neprijetno ne zadel.

Razmišljeno se je Pavla razgledovala po polju. Kaj vidi, bi komaj vedela povedati. Preveč živo se je spominjala, kako se je pred tremi pomladmi vozila po isti poti navzgor v ograd, kakor je zbedel na postaji v Lescah bohinjski možak.

Voz je zavil s ceste in Lisko je pričel stopati v korak. Na ozarhal na koncu njive je Minca že čakala z zajtrkom. Z vsemi se je prijazno pozdravila, najbolj seveda s sestro Ksaverijo. Grede, ko je natakala kavo v skodelice, se je s kaznjenkami pogovarjala.

Poznala je že od prej kar vse. Znala je pa dobro prikriti, da sta z Andrejčičevo sošolki. Ne zavoljo sebe. Pavli bi utegnili biti vpričo drugih nerodno. Tudi pri jedi je ni mogla ločiti od drugih. Zato so si pa danes vse kaznjenske namesto rženega kruha nadrobile v kavo pogačo. Kar spogledovale so se, kakor bi ne mogle verjeti, da je res.

Johana Zemljak ni mogla dočakati, da bi vse kaznjenske pozajtrkovala do konca. Dokaj prej je vstala in vzela v roke izkopavalko. Pavla se je čudila orodju, kakršnega še nikoli ni videla. Podobno je bilo skazenim železnim vilam, ko je bil vsak izmed treh rogljev na sredi pravokotno ukrivljen. Seveda ni mogla vedeti, da s to pripravo izkopavajo Gorenjci skozi zatvornico gnoj iz košev, kadar ga razvažajo po njivah. Teta je pa znala izkopavalko uporabiti kakor ročno brano. Pregrabila je z njo nekaj korakov daleč strnišče, nagnila vse bilke na eno stran, zrahljala prst in hkrati izruvala že dokaj plevela, ki ga je zdrsanega v svaljek pobrala in vrgla na mejo.

»Alo, alo!« Johana je začela zamahovati z roko in priganjati k delu. Kaznjenske so se dvignile, si prepasale vrečevinaste plažovte in so druga za drugo poklekile vsaka v svoj razor. Pavli je ukazala Zemljakova, naj pleva poleg nje. Grede se je hudovala na preveč plevelno strnišče. Seveda. Pomladi, ko so plele ozimni ječmen, nje ni bilo zraven. Je bila prav takrat v samotnem zaporu zaradi Lušinke. Druge so pa kar površno pošapale, samo da je bilo nekaj videti. Sedaj pa imajo. Sovražniki se jim bodo vihali izza nohtov in prsti jim bodo zabrekli.

Počasi se je pomikala vrsta kaznjenk po njivi navzgor. Kar lepo jih je bilo videti. Vseh osem je bilo enako oblečenih. Sonce jim je sijalo v hrbte in osvetljevalo modrikaste obleke in bele rute. Najbolj pa se je lesketal kornet sestre Ksaverije, ki je sedela na nizkem stolčku v senci košate tepke in pletla nogavico.

Zemljakova je plela na Pavlini strani čez vso sredo, da bi Pavla, nevajena dela, ne zastajala.

Naokrog so zorela žita. V pšenici se je prijetno oglašala prepelica, pesem murnov in koblic je donela iz trav, v zraku so pobrenčavale čebele in nevidne muhe. Na Blatih se je odrglal vrisk. Senoseki so se rđili drug za drugim, brusili kose in jih od časa do časa klepali.

Na levi med plevicami se je visoko pod nebo dvigal Triglav. Čez vrhove mogočnih hrastov in lip v Črncvi je gledal raz strmo skalo okrogli stolp blejskega gradu. Babji zob se je ostril ob vhodu v Bohinj. Daleč zadaj so bledele meli na Kepi. Zelena Golica jo je vezala s čokatim Stolum. Z Gore se je razgledoval na ravnino pod sabo Sveti Peter. Za njim pa so se vrstile razdrapana Vrtača, s sečami porasla Begunjska in dolgi greben Košute. Kaznjenske same niso vedele, kdaj so začele peti o gorah, o bistrih studencih in belih cestah.

Najbolj razigrana med vsemi plevicami je bila postarna kaznjenska Hribarjeva. Ubila je bila moža in je bila že čez deseto leto v Begunjah. Kakor po navadi, ji je tudi tokrat Minca pripravila za grm zavitek njuhanc. Posrečilo se ji je, da je prišla v posest strastno zaželenega in strogo prepove-

P ~ I ~ S ~ A ~ N ~ O

B ~ R ~ A ~ N ~ J ~ E

FRANC RESMAN:

8

Iz dnevnika slovenskega izseljenca

Za nami v Celovec je prišel moj brat Martin, ki pa ni dobil dovoljenja, da bi prišel v taborišče in z nami govoril. Prišel je k taboriščni ograji, a so ga tudi od tam odpodili. Hodil je za taboriščem sem ter tja in, ko je bil stražnik dosti oddaljen, sem mu vpijoč povedal, da nas mislijo še isti dan zvečer odpeljati nekam v Nemčijo in da naj doma vse prav lepo pozdravi. Ko se je stražnik vračal, sva morala utihniti, potem pa sva spet lahko spregovorila par besedi. Končno pa so naju le zapazili in zbežati sem moral spet v barake.

Priprave za odhod v Nemčijo

Popoldne smo morali vsi na prostorno dvorišče in vsak je moral vzeti s seboj vse svoje reči. Začeli so nas klicati po številki in imenu. Prve številke so imeli ti iz okolice Rude v Podjuni.

Dolgo smo čakali, najprej stojé, potem pa smo le posedli po naših culah in po travi poleg dvorišča. In pričakali smo, da so klicali tudi našo številko, nato pa po vrsti Černjakove in Mikučeve iz Pečnice, Fuggerja na Ravnah in Miklavčiča, pd. Ščedemnika. Kar nas je bilo iz naše občine, smo imeli namreč zaporedne številke.

Postaviti smo se morali v dolgo vrsto; ko se je začelo temniti, se je začela počasi premikati cela kolona iz taborišča. Precej pa jih je ostalo še tam, ker drugi transport je šel šele naslednji dan. Vsa okna v hišah poleg ceste so bila zatemnjena in ceste dobro zastražene, ko so nas gnali na celovski tovarni (vojaški) kolodvor, ki mi je bil še dobro v spominu, ker so nas leta 1914 ravno tako tukaj naložili na vagon, ko smo se peljali kot vojaki na ruska bojišča.

Spet smo stali in čakali, utrujeni in poparjeni. Zraven pa so jokali manjši otroci in se stiskali k svojim materam. Pa je prišel neko in ukazal, da naj družine z otroki zasedejo vagon. A komaj smo bili notri, je spet drug vpil:

»Ven iz vlaka, kdo vam je ukazal zasedi vagon!«

Pa so se naši vodniki le sporazumeli in ostali smo v vagonih. Čez nekaj časa so nam še prinesli kruha in klobas in kmalu se je začel pomikati vlak mrzli tujini nasproti.

V temni noči iz Koroške

Celovski kolodvor je bil čisto zatemnjen. V Beljaku se je vlak kratko ustavil in vstopila sta dva železničarja z lučjo. Ko sta nas spoznala, sta vprašala po Katnikovih iz

Šmiklavža ob Dravi, ki so tudi bili izseljeni. In ta dva sta drugi dan potem povedala mojemu bratu Tevžu, da so nas že odpeljali proti severu.

Ponoči so nas odpeljali iz Koroške in v jutranji megli smo se že peljali mimo Salzburga in preko avstrijsko-nemške meje. Tukaj je tudi mene premagalo. Ko sem pogledal svojo številno družino, sem začel premišljevali, kdo jim bo v bodoče rezal kruh. In začel sem jokati kot otrok. Pa so me začeli tolažiti žena in otroci:

»Bo že nekako, atej, Bog je povsod.« Počasi sem se le pomiril.

V Münchenu smo se spet kratko ustavili in dobili prvič »Minzente«, ki nas je spremljal potem vsa izseljenska leta. Vojaki so bili neprijazni; če je kdo odprl le vrata vagona, so že prišli nad njega s puškinimi kopiti. A kmalu so spet zaprli vagon od zunaj in peljali smo se naprej.

Vsa naša družina je bila v enem kupeju. Ponoči sta dva otroka spala zgoraj v mrežah, ki so sicer za prtljago; ko se je pa zdanilo, so otroci nekaj časa še kar mirno gledali skozi okno, kako drvijo mimo nas polja, gozdovi in naselja. Pa so se tudi tega naveličali in postajali so okoli. Tako je stal 11-letni Martin s hrbtom naslonjen na vrata, ko se ta naenkrat odpro — in že se fant lovi. V zadnjem trenutku sem ga še zagrabil in potegnil nazaj. V tem trenutku pa je že drvel po drugem tiru mimo nas nasprotni vlak. In šele čez nekaj časa sem mogel spet zapreti vrata vagona. Zraven nas

Včeraj je Nežka dobila pošteno klofuto. Udarac sam je ni tako hudo bolet kot dejstvo, da si je nekdo upal udariti njo, ki je bila ljubljena dveh svetov: moškega in ženskega oddelka. Devetletni se je sicer zapleteno zlomljena roka lepo zdravila, zato je hodila po kirurzičnem oddelku, kot bi bila tam doma. Vsi so jo radi imeli, zato se je čutila že čisto odrasla in rada prisluškovala pogovorom. Marsikaj je ujela in, da bi pokazala svojo pomembnost, je vse takoj zblebetala. Pri tem še mislila ni, da marsikaj pove, česar niti razume ne. Pove pa vse, kar ujamejo njena dolga ušesa.

Tako je tudi včeraj bušnila v sobo z novico:

»Gospod primarij je čistilec kanalov!«

z obraza. Prižeta bilka ječmena je bila Pavlo ranila tudi na oko.

Dokaj dolgo je trajalo, preden se je Pavla spet zavedela. »Na, saj sem pravila,« je zabavljala Zemljakova, »da ne bo vzdržala. Taka gosposka smet. Kakor bi ne bilo za njo lažjega dela. Le kdo odreja tako ne-spametno?«

»Molčite, ko ne vest!« je Johano osorno zavrnila sestra Ksaverija, ki je bila v nemali zadregi. Kaznjenk ni smela pustiti brez nadzorstva, morala bi pa istočasno spremiti tudi Pavlo nazaj v kaznilnico. Obema z Minco je bilo nerodno. Bale sta se zamere pri sestri prednici, ki sta jo pregovorili, da je Pavlo pustila na polje. Nezgode prikriti pač ne bosta mogli. Bodo druge kaznenke povedale, kaj se je bilo pripetilo. Najbolj jo bo pa izdal Pavlin ranjeni obraz. Sicer pa — Saj še ni dneva konec. Minca pohiti po voz in prepelje Pavlo na dom. Do večera ji morebiti slabost preide, pa se popelje z drugimi kaznjenkami vred nazaj v graščino in bo spet vse prav. Pa Pavla je odkimala z glavo, da ni treba voza. Bleda kakor prti je vstala. Do Potočnika je prišla sama. Celo Tinčka je nekaj časa vodila za roko.

Kakor neboljenega otroka je Minca spravila Pavlo v mali sobici zgoraj v posteljo, kjer ji je skrbno stregla. Lastni sestri bi ne mogla bolj. Pavla je pa samo krčevito jokala.

Poldan je prej odzvonilo, preden se je Pavla umirila. Jesti seveda ni mogla nič, pričela se je pa z Minco pogovarjati. Dobro ji je delo, da je mogla po več kakor treh letih človeku, ki mu je zaupala, brez tujih

pa je jokalo malo dete z mamo vred, ker je bilo lačno in mati otroku ni mogla ničesar dati.

Augsburg smo pustili ob strani in pri Donauwörthu smo se peljali čez Donavo; kmalu nato smo zavili na stransko progo in šlo je naprej skozi Nördlingen. Končno se je vlak le ustavil na postaji v Wassertrüdingenu. Polovica rojakov, med njimi tudi naša družina, je morala izstopiti iz vlaka. Stali smo v gruclah z našimi culami in kovčki, otroci pa so tekali naokrog, ker zanje je bila dolga pot v tesnih vagonih najbolj utrudljiva. Hoteli so nas hitro prešteti, a se jim ni posrečilo.

Na »sveto goro Frankov« in v taborišče Hesselberg

Vlak je odpeljal dalje in pomahali smo si v slovo. In spet so nas hoteli prešteti, a tudi tokrat ni šlo. Pa je možki v SS-uniformi — rekli so, da je to naš »lagerführer« — zamahnil z roko in velel, da naj naložimo naše cule na pripravljene traktorje. Tudi otroci, žene in starci naj prisedejo. Vse ostalo pa naj gre z njim peš, ker za vse nimajo vozil. Traktorji so se odpeljali in tudi mi smo rinili počasi skozi majhno, še na pol kmečko mestece. Hodili smo skoraj dve uri po ravnem polju. Pihal je mrzel veter in na njivah so delale skoraj samo ženske. Poleg traktorjev smo videli tudi zelo veliko primitivnega poljskega orodja, npr. brane z lesenimi žebli in tudi še lesena orala. Zdaj smo zagledali šele goro Hesselberg (690 m), »sveto goro Frankov«, ki je zelo podobna našemu velikemu Humu v bližini Baškega jezera.

(Dalje prihodnjič)

Nežka je dobila klofuto

Postrežnica Ana je ravno v tisti sobi snajžila okno. Ana je bila na telesu in duši navidezno trda. Može so o njej pravili: »Ne govori sicer veliko, kadar pa se oglasi, takrat grmi.« Tokrat ni samo zagrmelo, temveč tudi udarilo. Komaj je namreč Nežka izblebetala, kar je pri prisluškovanju slišala, se je Ana počasi obrnila in Nežki primazala klofuto, da so se tej še dolgo časa poznali prsti na zardelih licih.

Nežka je začela na vso moč jokati. Drla se je kot jesihar. Kdor je spal, je preplašen planil pokonci:

»Za božjo voljo, kaj pa je?«

»Predrzna čenča je,« je dejala Ana. Potem je spet molče drgnila svetlo šipo.

Drug za drugim so prihajali v sobo: obiski, sestre, bolničarke, jutranja pošta, pa-

keti — Nežka se za vse to ni zmenila, vsako dobro besedo je zavrnila. Sočutne roke so jo božale, ji skušale dvigniti glavo in vpraševale:

»Kaj pa ti je?« Nežka pa je še niže sklanjala glavo, še obupneje je jokala.

»Predrzna čenča je!« je ponovila Ana pri oknu.

Ana res ni bila posebna prijateljica otrok. Pa tudi Nežka ni bila posebno predrzna in zlobna; tega ji ni mogel nihče očiti. Zato niso prenehale ne sestre in ne bolniki, da bi jo potolažili, da bi zvedeli, kaj jo je tako užalilo.

»Tudi za take otroške bolečine so zdravila,« se je nazadnje oglasila sestra Marta. Hvaležna pacientka ji je podarila ovčko za jaslice. Ovčka je bila iz sladkorja in je imela rdeč svilen trak krog vratu in na traku majhen zvonček, ki je srebrno pel: »Cin, cin...« S to ovčko je prišla sestra Marta in zacingljala Nežki na ušesa.

»Ovčka je tvoja, če prenehaš tuliti in če poveš, kaj ti je!«

Nežka je dvignila glavo in z objokanimi očmi pogledala ovčko, da bi jo precenila, če je vredno za to ovčko prenehati z jekom. Zaenkrat pa je zaradi varnosti še naprej jokala. Potem je ovčko le vzela v roke, zacingljala z njo, z jezikom previdno potegnila po repu, če je res sladka — in končno objokana, užaljena pogledala sestro Marto:

»Če je pa res... sam je tako rekel...«

»Kdo je rekel? Kaj je rekel?«

»Gospod primarij je rekel, da je čistilec kanalov!«

Vprašujoče so se spogledali bolniki in sestre. Le kaj naj pomeni to?

»Res je rekel,« je zatrdila Nežka. Ovčko je stisnila k sebi. Odločila se je, da vse pove in ovčko obdrži:

»Gospod primarij je prišel iz operacijske sobe in je rekel sestri Inocenciji:

»Zdaj je že ves teden isto. Ena pade s stopnic, druga preko skale, tretja je nekaj težkega dvignila, četrta se je tako prestrašila... S takimi izgovori prihajajo sem! Ali sem sploh še zdravnik, ki življenje rešuje? Čistilec kanalov sem...!«

Nežka je utihnila in obsedela. V dolgi bolniški obleki, z ovčko v rokah, dolgimi rjavimi kitami, s še zasoljenimi modrimi očmi je bila podobna angelu, ki je padel iz nebes in zgubil krila. In ta angel z izgubljenimi peruti je začuden gledal obraze odraslih in iskal razumevanja za svoj jok ob strašni krivici, ki se mu je zgodila. Ta angel ni mogel razumeti, zakaj so vsi utihnili in se v zadregi spogledovali.

Res, nobeden ni vedel kaj reči. Le od okna sem se je oglasila Ana: »Saj je pa tudi res...!« (M. S. — J. P.)

danega tobaka koj prvo uro. Naskrivaj, da bi je ne opazila nuna, je sedaj od časa do časa nosljala dražljivi prah ščepec za ščepecem.

Pomalicalce so kaznenke kar na njivi in se brž spet lotile pletve. Motil jih je mali Tinček, ki je v svojih prvih hlačah kobacal okrog njih. Pavla se ga kar nagledati ni mogla. Menda se prav zavoljo nje Minci ni nikamor mudilo, čeprav jo je čakalo doma polne roke dela. Pogovarjala se je s sestro Ksaverijo. Pa kakor bi odrezal, se Pavla ni več zmenila za otroka. Zagledala se je na veliko cesto, si potegnila kaznjeniško ruto na oči, prenehala pleti in se z obema rokama uprla v dokaj trdo prst v razoru. Nepremično je zrla v približujočo se kočijo. V lahnem drncu je tekel konj pred njo. Na blazinah zadaj se je peljal črnobradi gosposki možki v nizkem belem slamniku. Na njegovi desni je sedela pod razpetim senčnikom temnolasa mlada ženska in se zadovoljno smehljala. Pavla si ni hotela priznati, da je res. Ko je pa kočija privzela vstric njive, si pa ni mogla več tajiti. Preveč razločno je prepoznala svojega moža Filipa in Olgo Staničevu.

Pavla je čutila, kako ji lesené roke in noge. In lica so ji postajala trda. Začelo se ji je temniti pred očmi. Pa je še vzdržala, da bi se ne izdala. Šele, ko se je kočija oddaljila za dva, tri lučaje in je bilo čuti samo še pridušeno njeno drdranje, je Andrejčičeva tiho padla z obrazom na ostro strnišče.

Nastala je zmeda. Pritekli sta Minca in sestra Ksaverija. Hiteli sta odpenjat obleko, močiti Pavlo z vodo in ji brisati kaplje krvi

prič potožiti, kakšno gorje trpi. In za vse žrtve, ki jih prenaša namesto moža, ji je danes Filip vesele volje pripeljal pred oči drugo, Olgo Staničevu, nekdanjo njeno tekmovalko: »O, o, o!«

Minca je šele sedaj prav razumela Pavlino omedlevico. Prej sta se s sestro Ksaverijo, zaverovani v pogovor, za gospodo v kočiji komaj zmenili. Saj Minca ni niti poznala doktorja Andrejčiča, še manj pa Olgo Staničevu iz Gorice. Oba obraza si je pa mimogrede površno zapomnila. Pograbila jo je taka jeza, da je hotela koj pripriti oditi v Radovljico na sodnijo in zahtevati, naj še danes aretirajo doktorja Andrejčiča, in sicer vprico Olge, da bo sramota večja. »Ne, ne, ne,« je odkimala Pavla. »Ne razumeš. Naj ti razložim.«

Dolgo sta se pogovarjali bivši sošolki. »Na pol svetnica si,« se je začudila Minca Pavli in odšla po opravkih. Kaznjenka Andrejčičeva pa je v opoldanski soparici zaplala. Čez dolga tri leta je prvič spet v postelji, kakršne je bila vajena od mladih nog.

Pavla je že dolgo bedela. Ležala je pa še vedno na postelji in miže premišljevala, kaj bi bilo najbolj pametno, da sedaj naredi. Skozi odprto okno je slišala, da se je pred Potočnikovo gostilno ustavila kočija. Prisluhnila je. Ne, ne sanja. Jasnó je razločila Filipov in nasmejan Olgin glas. Sedla sta v uto. Velela sta si postreči. Posušenega žolodca, je rekla Potočnica, da nima, prinesla je pa gostoma klobaso iz zaseke.

Pavla se ni mogla več premagati. Vstala je, stopila k oknu in oprezovala prikrita za

zaveso. Filip ni bil nič kaj razpoložen, kakor bi ga pekla vest zaradi bližnje kaznilnice, v kateri se je za njegove grehe pokorila njegova žena. Olga je pa priliznjeno silila vanj in ga mimogrede na hitro tudi poljubila. Ta trenutek se je Pavli mož do dna zagnusil. Tega občutka doslej še ni poznala.

Brž ko je utegnula, je prihitela Minca. Bala se je za Pavlo. Začudila se je, ko jo je videla stati že pri oknu. Sošolka je pa dvignila prst na usta: »Pssst!«

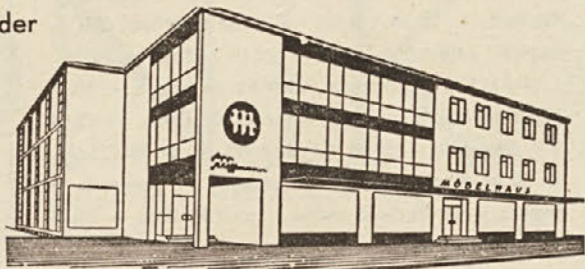
In sta opazovali. Minco so od jeze spreminjale barve. Ni se mogla več premagati: »Da sem na tvojem mestu, bi šla in oklofutala dedca in babo,« je siknila. Pavla se je pa grenko nasmehnila in poprosila Minco: »Umila bi se rada.« Njen čas je potekel, če se je hotela vrniti v kaznilnico s svojim oddelkom vred. Potočnik je že napregal Liska.

Sveže umita, le malo oko je imela nekoliko podpluto, je odšla Pavla po stopnicah navzdol. Ponosno, kakor bi bila oblečena v najbolj drago svilo, ne pa v ponošeno delavno obleko kaznenke, je stopila na prag ute. Na Olgo se niti ozrla ni. Možja je pa pogledala naravnost v oči. Filip je sprva mislil, da vidi privid. Prebledel je. V istem trenutku se je že zavedel, da stoji pred njim prava njegova žena, po pravici do dna duše užaljena. Pavla je kakor ukazala: »Filip! Najprej povrni, kar si s ponarejenimi podpismi ukradel. Si dolžan pred Bogom in ljudmi. Potem pa, zavoljo mene, četudi klobuk zapraviš z ničvrednimi ženskami. Glavo in srce si že.«

(Dalje prihodnjič)

ZUR ÖSTERR. HOLZMESSE KLAGENFURTER MESSE

besuchen Sie uns auch heuer wieder in der
Messe-Stadthalle, I. Stock
Fachmännische, unverbindliche
Beratung und Planung durch
eigenen Architekten.
Kärntens modernstes
Möbel- und Ausstattungshaus

GROSSE MUSTERRING-MÖBELSCHAU „Wie richte ich meine Wohnung ein?“

Küchen - Schlafzimmer - Wohnzimmer - Polstergarnituren -
wie Möbel im international auserlesenen Programm und
formvollendeten Stil.
Schönster MOBELKATALOG Österreichs!

MÖBEL- UND AUSSTATTUNGSHAUS

Sepp Schöffmann

9300 ST. VEIT / GLAN · BAHNHOFSTRASSE 19 · TELEFON 22 08

Kärntens größtes
Nutzfahrzeuge-Programm

DODGE

Ein Produkt von
Chrysler International

Nutzfahrzeuge

von 1–35 to Nutzlast

Sie sehen während der **Kärntner Messe**
auf unserem Betriebsgelände in der
Hirschenwirtstraße 51 verschiedene
Fahrzeuge des weltbekannten

KRUPP- und DODGE-Programms

KRUPP - GENERALVERTRETUNG
für Steiermark, Kärnten und Osttirol
DODGE - LANDESVERTRETUNG
für Kärnten und Osttirol

FRANZ AICHWALDER
KRAFTFAHRZEUG - REPARATURWERK
Klagenfurt, Hirschenwirtstraße 51, Telefon 72-5-36

Für Urlaub Sommermäntel in großer Auswahl
im Mantelgeschäft **V. TARMANN**
Klagenfurt, Völkermarkter Straße 16 Telefon 52-76

K. Daši obleki elegantno torbico

V STROKOVNI TRGOVINI
za torbe in za kovčke

Mühlbacher

Klagenfurt-Celovec Rainerhof, tel. 50-45

KOLESA
MOPEDI
HLADILNIKI
HLADILNIKI ZA NIZKO
HLAJENJE
ELEKTRIČNI STEDILNIKI
ŠIVALNI STROJI
OPREMA ZA TUJSKE SOBE
VRATA ZA GARAZE itd.
POSEBNO UGODNE CENE!

A. in T. BLAŽEJ

ŠT. VID V PODJUNI
Telefon (0 42 39) 34 63
ŠT. PRIMOŽ — Tel. (04239) 34 6 09

Ročne pletenje

hitro, lahko, priporočljivo, lepo na
PASSAP pletilnih strojih. Predvajanje
dnevno v WOLLBAR, Klagenfurt-Ce-
lovec (pri kapucinski cerkvi).

Strokovna trgovina za umetne cvetlice, mirte in
damske klobuke
nevestine pajtolane, kronice, šopke za venecvodjo
in vse nevestine potrebščine

Prinzels

KLagenfurt, Alter Platz 34

Ure in nakit dobite najbolj ugodno
pri

Gottfried Anrather

Klagenfurt, Paulitschgasse 9

Popravila izvršim takoj in solidno. Kupujem in zamenjam zlato
in srebro (tudi strto zlato)

STROKOVNA TRGOVINA ZA
OPTIČNE PREDMETE

KLagenfurt — CELOVEC

10.-Oktober-Straße 23 (zraven PRECHTL-kina)

PEČI in štedilnike
znamke Tirolia v
najboljši kvaliteti in naj-
večji izbiri!

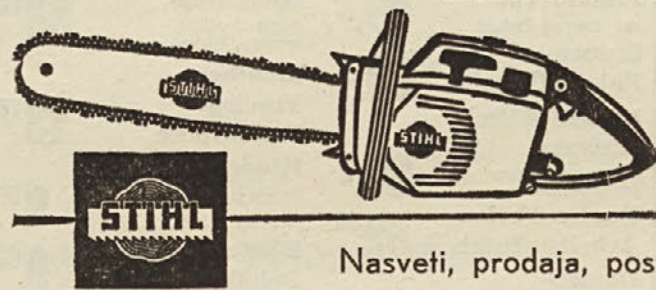
PODJUNSKA TRGOVSKA
DRUŽBA

BRATJE RUTAR & Co.

DOBRLA VES — EBERNDORF
A 9141 Tel 04236-281

Wieder eine neue, sensationelle Motorsäge von STIHL: die
STIHL-040, ca. 3,7 PS stark, 6,8 kg leicht — nur 1,8 Kilo pro PS.
Kennen Sie eine Motorsäge, die das übertrifft?

STIHL 040

Nasveti, prodaja, postrežba strankam

Johan Lomšek

Št. Lipš, Tihoja 2
P. Dobrla ves
9141 EBERNDORF
Telefon 04237-246

Pridite ob priliki veleseljma v vodilno koroško trgovino z radio aparati

Radiohaus **KERN**
Klagenfurt, Burggasse 4

Najhitreje popravljamo!

Naše posebne ponudbe:

Nemški televizorji	od 4900.-
Philips-televizorji 59 cm	od 4990.-
Gramofon z zvočnikom	780.-
Philips brivski aparati	240.-
Tranzistorji	125.-
Velike plošče	59.-

VALENTIN PATERNIONER

Der große Ausstellungsplatz der alteingesessenen Klagenfurter-Landmaschinen-Firma Valentin Paternioner zeigt wie alljährlich wieder ein aufschlußreiches Bild über den derzeitigen Stand der Landmaschinentechnik. Im Vordergrund stehen dabei die Traktoren der neuen Steyr-Plus-Serie, die hinsichtlich ihrer motor- und getriebetechnischen Vervollkommenung und ihres Fahrkomforts heute allen anderen Traktormarken der entsprechenden Größenklassen voranzustellen sind und nunmehr in ihrem neuen gefälligen Kleid der Kärntner Öffentlichkeit vorgeführt werden.

Mit ihren Typen Steyr-30, Steyr-40 und Steyr-50 geben sie, ausgerüstet mit den für die verschiedenen saisonbedingten Arbeiten in der Landwirtschaft erforderlichen Anbau- und Anhängengeräten, dieser reich und übersichtlich gestalteten Ausstellung das charakteristische Bild der Mechanisierung in der Landwirtschaft. Neben den Geräten für die Bodenkultur nehmen jene für die Heuwerbung und -einbringung einen großen Raum ein, unter letzteren vor allem die Steyr-Selbstladewagen „Hamster“ und „Hamster-Junior“, die dank ihrer hervorragenden Arbeitsqualität auch in Kärnten immer mehr Verbreitung finden. In Verbindung mit dem Ladewagen gewinnen die hier gezeigten Abdecksler mit ihrer großen Förderleistung an Bedeutung. Von den Geräten für die Düngewirtschaft sind besonders die frostsichere Stallmistmischungsanlage von Alfa-Laval, die Stallmiststreuer, sowie die Druck- und Pumpenfässer von Bauer und Pöttinger und die verschiedenen Kreiselstreuer für Handelsdünger zu erwähnen, die wegen ihrer großen Flächenleistung und ihrer vielseitigen Verwendbarkeit allgemein Anklang finden. Die Hofwirtschaft ist hier mit mehreren Typen von Körnerschnecken, Melkanlagen, Silohäckslern, Schrotmühlen sowie Obstpressen u. a. vertreten.

In einer gesonderten Abteilung für Heiztechnik wird das gesamte HOVAL-Programm gezeigt. Neben den bewährten Zentralheizungsgeräten findet man die zeitgemäßen HOVAL-Kessel für Heizung und Warmwasserbereitung, gesteuert durch modernste HOVAL-Regelanlagen. Das Programm wird durch viele interessante Einzelgeräte vervollständigt.

Insgesamt ist diese Maschinen- und Geräteausstellung wieder ein Beweis dafür, daß die Firma Valentin Paternioner nach wie vor bemüht ist, die Kärntner Landwirtschaft über die von der Landmaschinen- und Heiztechnik zur Verfügung gestellten Mechanisierungsmittel möglichst umfassend zu unterrichten.

• Neko newyorško podjetje je izdelalo omnibus, ki lahko pelje po cesti in po tirih. »Prestope« s ceste na tir traja le dobre pol minute. Hidravlične naprave bodo toliko dvignile kolesa z gumijastimi obroči, da bodo stopila v akcijo kovinska kolesa.

Iščem službo hišne ali gospodinske pomočnice v mestu Celovcu. Sporočiti je na naslov: Eriš Istvan, Klagenfurt, Viktringer Ring 26.

SOMMER SCHLUSS VERKAUF

noch nie war das Gute so billig

Herren-Netzslip reine Baumwolle	7.-	Leintücher Markenware, Mitte verstärkt, 150x240	49⁸⁰
Herren-Leibchen aus prima Ripp-Trikot	9⁸⁰	Arbeits-Frotté-Handtücher Strapazware	7.-
Herren-Badehosen aus Helanca-Kräusel ..	25⁹⁰	Geschirrtücher reine Bw., gesäumt, mit Aufhänger, in Karo-Dessins	4⁹⁰
Herren-Perlonhemden Langarm	39⁸⁰	Jacquard-Frotté-Handtücher reine Baumwolle, 50x100	13⁹⁰
Herren-Zephyrhemd mit Ausschlageragen ..	39⁸⁰	Nylon- und Plastik-Tischdecken ab	3³⁵
Herren-Zwirnsockets Sohle extra verstärkt ..	7⁹⁰	Vorhänge in modernen, farbrechten Mustern, 120 cm breit ... 19.80 80 cm breit	12⁹⁰
French-Herrenhemden Langarm	25⁹⁰	Arbeits-Taschentücher farbig, reine Bw.	2⁸⁰
Herren-Kurzbeinunterhosen aus Ripp-Trikot	17⁹⁰	Perlonstrümpfe Einzelpaare	4⁹⁰
Damen-Sliphosen aus Ripp-Trikot, fehlerfrei, alle Größen ..	7⁹⁰	Damen-Feinkräuselstrümpfe in Kassette	9⁸⁰
Damen-Kurzbeinhosen Markenware	11⁹⁰	Damen-Kräuselsockets in Weiß	4⁹⁰
Damen-Perlon-Unterkleider mit schöner Spitze ..	25⁹⁰	Perlon-Reifen-BH mit schöner Spitze	25⁹⁰
Frauen-Nachthemden aus gebütem Musselin ..	44⁸⁰	Damen-X-Zug-Gummi-schlüpfer ca. 30 cm breit	19⁸⁰
Frauen-Seiden-trikothosen große Größen	9⁸⁰	Damen-Perlon-Strumpfgürtel	15⁹⁰
Damen-Perlon-Spizennachthemd Blumen-Dessins	49⁸⁰	Frauen-Kleider bis Gr. 52	49⁸⁰
Damen-Plisse-Perlonunterkleider	39.-	Kinder-Kräusel-Kniestrümpfe alle Größen	13⁹⁰
Damen-Blusen in Modifarben	18⁹⁰	Knaben-Slip aus gutem Ripp-Trikot ..	6⁹⁰
Damen-Modepulli in schönen Pastellfarben ..	37⁹⁰	Kinder-Kleidchen prima Qualität, herzige Fassung	39⁸⁰
Damen-Schirm-Faltenröcke aus Trevira-Planell ...	89.-	Mädchen-Trevira-Faltenröcke	43⁷⁰
Frauen-Reinwollwesten	99.-	Kinder-Ringel-leibchen farbecht	9⁸⁰
Frauen-Kittel-schürzen aus gemustertem Bw.-Kretonne	35.-	Kinder-Frotté-Spielhosen	9⁸⁰
Damen-Perlon-Arbeitsmäntel	69⁸⁰	Kinder-Wollhosen mit Helanca	49⁸⁰
Damen-Perlontücher zarte Blumenmuster ..	8⁵⁰		
Fertige Pölster mit 1 kg Füllgewicht, 60x80	39⁸⁰		

so billig

IM KAUFHAUS

SAMONIG

VILLACH AM SAMONIG-ECK

Televizija Ljubljana

PETEK, 18. avgusta: 18.20 Brez parole: Avtostop. — 18.45 Vizitka. — 19.00 Mozaik kratkega filma. — 19.30 Cikcak. — 19.40 TV obzornik. — 20.00 TV dnevnik. — 20.30 Cikcak. — 20.38 Poseben dan — angleški celovečerni film. — 22.10 Zadnja poročila.

SOBOTA, 19. avgusta: 18.00 Vsako soboto. — 18.15 Mladinska igra. — 19.15 sprehod skozi čas. — 19.40 TV obzornik. — 20.00 TV dnevnik. — 20.30 Cikcak. — 20.38 Festival zabavnih melodij — posnetek iz Sopota. — 23.00 Golo mesto — serijski film. — 23.50 Zadnja poročila.

Vse poljedelske stroje,
vse za gospodinjstvo
ugodno in na obroke
Vam nudi trdka

HANS WERNIG

KLAGENFURT - CELOVEC
Paulitschgasse (Prosenhof)

Pletilne stroje

sedaj naročiti! — Sedaj že na jesen misliti! — Predvajanja in priučitev dnevno v WOLLBAR, Klagenfurt-Celovec (pri kapucinski cerkvi)

Velika zaloga

perila
blaga
in volne

za moške, ženske in otroke

L. Maurer
Klagenfurt, Alter Platz 35

FÜR JEDEN DAS PASSENDE FAHRZEUG

Ob Sie

kaufen oder umtauschen wollen,
besuchen Sie uns auf der

KÄRNTNER MESSE - BLOCK „K“

Sie erhalten alle Auskünfte und technische Beratungen über unser umfangreiches Lieferprogramm

AUTO-WEDAM

VILLACH - KLAGENFURT

ÖSTERREICH'S ÄLTESTE FIAT - VERTRETUNG

RESITEV TRANSPORTNEGA VPRAŠANJA

Kot vsako leto, odkar je Celovski velesejem, ima firma Avto-Wedam tudi letos obširen spored na razstavišču. Že 45 let se trudi firma v službi motorizacije in transporta, da bi zadovoljevala kupce. Spored sega od najmanjših osebnih vozov pa do luksuznih limusin in obsega na področju porabnih vozov nagle transportne vozove, težke kamio-

ne, raznovrstne goseničarje, specialne vozove za gradbo, za gradbo cest, za prekodežne transporte in omnibuse. Poleg dolgoletnih dobro urejenih delavnic v Beljaku, Flußgasse, in filiale v Celovcu, obstoja od lanskega leta sem v Beljaku, Friedensstraße, velika delavnica z vsemi namestnimi deli vozov. K temu pa vodi rek firme: „Za vsakega primerno vozilo“. Celovski velesejem, blok K.

POSEBNI POPUSTI

za časa celovškega velesejma

10. — 20. avgusta 1967

Zato je, ko boste kupovali pohištvo,

Vaš kraj sestanka v naših razstaviščih v Beljaku

• stanovanja • spalnice • vdelane kuhinje
• oblažinjene garniture • kavči • malo pohištvo vseh vrst • pohištvo za taborjenje in vrt

